

ศรวณีย์ ลาต 2553: การพัฒนาแนวคิดทางวิทยาศาสตร์เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิคมและการใช้แหล่งการเรียนรู้ใน
ท้องถิ่น ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา ภาควิชา
การศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พงศ์ประพันธ์ พงษ์โสภณ, ปร.ด. 248 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ 2)
ศึกษาแนวคิดของนักเรียนเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และ 3) ศึกษาผลการพัฒนาแนวคิดทางวิทยาศาสตร์
เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรณนิคมและการใช้แหล่งการเรียนรู้ใน
ท้องถิ่น ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นกรณีศึกษา แบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 การประเมิน
ความต้องการจำเป็น และระยะที่ 2 การนำหน่วยการจัดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพไปใช้และ
ประเมินผล ผลวิจัยในระยะที่ 1 คือ ครูชีววิทยา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผ่านการเรียนเรื่องความ
หลากหลายทางชีวภาพมาแล้วของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2551 ผลวิจัยในระยะที่ 2 คือ
ครูชีววิทยา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนจากการวิจัยในระยะที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้แบบ
วัดแนวคิดก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
จำแนกคำตอบเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้หลักการจำแนกของ Westbrook and Marek (1992) Lempe and Staver (1995)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ ครูใช้วิธีสอนที่เน้นการสอน
แบบบรรยาย ใช้หนังสือและใบความรู้เป็นสื่อการสอน วัดและประเมินผลโดยเน้นการสอบ เนื้อหาที่ครูและ
นักเรียนคิดว่ายากต่อการทำความเข้าใจมากที่สุดคือเนื้อหาเรื่องอาณาจักรของสิ่งมีชีวิต ปัญหาในการจัดการเรียน
การสอนที่พบคือ ปัญหาด้านเวลาและสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ภาระงานสอนและงานพิเศษของครูมีมาก
ความต้องการของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ คือนักเรียนต้องการเรียนรู้โดยตรงจากธรรมชาติหรือแหล่งการ
เรียนรู้ วัดและประเมินผลโดยการสอบ ใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อธรรมชาติหรือสิ่งมีชีวิตจริงและ
มีการศึกษานอกสถานที่ 2) แนวคิดเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพของนักเรียนที่ผ่านการเรียนเรื่องความ
หลากหลายทางชีวภาพมาแล้วส่วนใหญ่มีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์แบบบางส่วนในแนวคิดเกี่ยวกับความหมาย
และองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดหมวดหมู่ของสิ่งมีชีวิต กำเนิดของสิ่งมีชีวิต อาณาจักร
พืช อาณาจักรสัตว์ และการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพใน
ประเทศไทย ส่วนใหญ่มีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ แนวคิดเกี่ยวกับชื่อของสิ่งมีชีวิตส่วนใหญ่มีแนวคิดทาง
วิทยาศาสตร์บางส่วนและคลาดเคลื่อนบางส่วน แนวคิดเกี่ยวกับอาณาจักรมอเนอรา โปรทิสตา และฟังไจ ส่วน
ใหญ่ไม่มีแนวคิด และ 3) หน่วยการจัดการเรียนรู้เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพสามารถพัฒนาแนวคิดของ
นักเรียนได้ โดยเฉพาะในแนวคิดเกี่ยวกับความหมายและองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ การจัด
หมวดหมู่ของสิ่งมีชีวิต กำเนิดของสิ่งมีชีวิต อาณาจักร โปรทิสตา ฟังไจ พืช และสัตว์ ความหลากหลายทางชีวภาพ
ในประเทศไทย และการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก